

บทที่ 4

การวิเคราะห์สัญญาซื้อขายผลผลิตข้าวน้ำนมระหว่างบริษัท และเกษตรกรผู้ผลิตข้าวน้ำนม

บทนี้จะกล่าวถึงการทำสัญญาข้อตกลงซื้อขายข้าวน้ำนม ระหว่าง ฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้ซื้อ คือ บริษัทเอกชน ซึ่งเป็นโรงงานแปรรูป กับ อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้ขาย คือ เกษตรกรผู้ผลิตข้าวน้ำนม โดยสองฝ่ายจะทำสัญญาซื้อขาย ผลผลิต คือ ข้าวน้ำนม ซึ่งการทำสัญญาดังกล่าวจะเป็นไปตามรูปแบบสัญญาข้อตกลงมาตรฐานที่มีลายลักษณ์อักษรมีกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เป็นหน่วยงานดูแลและประสานประโยชน์ให้ทั้งสองฝ่าย

ความจำเป็นในการทำสัญญาข้อตกลงซื้อขายข้าวน้ำนม

เหตุผลประการสำคัญของการทำสัญญาข้อตกลงซื้อขายข้าวน้ำนม คือ สามารถใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อการวางแผนการผลิตและการตลาด ดังนั้นเมื่อมีการทำสัญญาข้อตกลงซื้อขายข้าวน้ำนม ย่อมทำให้การทำงานด้านการวางแผนการผลิตและการตลาดของบริษัท ทำให้โรงงานแปรรูปมีการวางแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะช่วยเพิ่มหลักประกันด้านต้นทุนการผลิต และเพิ่มช่องทางการตลาดของบริษัท พร้อมทั้งยังช่วยให้ผลผลิตจากการแปรรูปมีคุณภาพ มาตรฐาน ตามต้องการ ลดความเสี่ยงและสูญเสียในกระบวนการแปรรูปผลผลิต

อีกทั้งในด้านเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จะมีความมั่นใจในการปลูกข้าวน้ำนมส่งบริษัท เพราะมีการประกันในเรื่องของราคาซื้อขาย ช่วงเวลาในการรับซื้อ และการให้ความช่วยเหลือในด้านการผลิต กำแนะนำและ การเงินการลงทุน ดังนั้นการทำสัญญาซื้อขายข้าวน้ำนมจะเป็นประโยชน์ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายข้าวน้ำนม

สำหรับเงื่อนไข ข้อตกลงในการรับซื้อข้าวน้ำนมของบริษัทรับซื้อข้าวน้ำนม มีดังนี้
(ที่มา บริษัทรับซื้อ)

1. พันธุ์ข้าวที่ใช้ต้องเป็นพันธุ์ที่ทางบริษัทส่งเสริมเท่านั้น คือ พันธุ์ปทุมธานี 1 ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวที่ใช้ในการผลิตข้าวน้ำนมข้าวยาสุแล้วมีคุณภาพดี มีกลิ่นหอม มีคุณภาพตามที่ทางบริษัทต้องการ

บริษัทจำเป็นต้องกำหนดการใช้พันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกข้าวน้ำนม ซึ่งได้แก่ พันธุ์ปทุมธานี 1 เพื่อที่จะควบคุมในเรื่องของคุณภาพวัตถุดิบและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ที่ได้ ก่อนนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์น้ำนมข้าวยากต่อไป เพราะพันธุ์ข้าวแต่ละพันธุ์มีความแตกต่างในเรื่องของรสชาติ กลิ่น ของผลิตภัณฑ์

2. บริษัทจะรับซื้อข้าวน้ำนมจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนไว้กับทางบริษัทเท่านั้น เพื่อบริษัทจะสามารถควบคุมคุณภาพและปริมาณของข้าวน้ำนมได้ ดังนั้นเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องทำการแจ้งชื่อที่อยู่ สถานที่ติดต่อ จำนวนพื้นที่เพาะปลูกข้าวน้ำนม ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่า 5 ไร่ ต่อบริการการผลิต

3. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องบันทึกการใช้ปุ๋ยและสารเคมีตามหลักการเกษตรที่ดีเหมาะสม

4. เกษตรกรจะต้องเก็บเกี่ยวข้าวน้ำนมในช่วงอายุ 90-112 วัน ซึ่งทางบริษัทจะจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจวัดความชื้น โดยข้าวน้ำนมที่รับซื้อจะต้องมีความชื้นภายในเมล็ด 45-55 % ลักษณะเมล็ดข้าวน้ำนมมีสีเขียวอ่อน ไม่เหลือง มีกลิ่นหอม ก่อนการเก็บเกี่ยวบริษัทจะจัดส่งเจ้าหน้าที่เกษตรของบริษัทไปตรวจสอบความพร้อมและกำหนดวันเก็บเกี่ยวล่วงหน้าไว้

ก. ในกรณีที่ข้าวน้ำนมอ่อนเกินไปให้เกษตรกรแจ้งล่วงหน้าเพื่อเลื่อนวันเก็บเกี่ยวออกไป และทำการนัดหมายตามเวลาที่เหมาะสม

ข. ในกรณีที่ข้าวน้ำนมแก่เกินไปไม่สามารถนำไปใช้ในการผลิตได้ บริษัทจะไม่รับซื้อข้าวน้ำนมในแปลงนั้น ให้เกษตรกรขายเป็นข้าวเปลือกต่อไป

5. ราคารับซื้อข้าวน้ำนม ณ ที่นา 13 บาทต่อกิโลกรัม ในกรณีที่ข้าวน้ำนมไม่ได้มาตรฐานที่บริษัทกำหนด คือ ถ้าข้าวน้ำนมมีสีเหลืองเกิน 25 % ของ ปริมาณข้าวน้ำนมที่ขาย หรือมีความชื้นเกินหรือน้อยกว่า 5 % ผู้ซื้อจะรับซื้อข้าวน้ำนมในราคา 10 บาทต่อกิโลกรัม ถ้าข้าวน้ำนมมีสีเหลืองเกิน 50 % ของ ปริมาณข้าวน้ำนมที่ขาย หรือมีความชื้นเกินหรือน้อยกว่า 10 % ผู้ซื้อจะรับซื้อข้าวน้ำนมในราคา 6.50 บาทต่อกิโลกรัม

6. บริษัทจะจัดรถรับวัตถุดิบและกระสอบสำหรับใส่ข้าวน้ำนม ไปรับที่แปลงของเกษตรกรเองโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง โดยเกษตรกรจะต้องจ้างรถเกี่ยวข้าวและแรงงานตามวันนัดหมาย ในกรณีที่มีการเลื่อน ทางเกษตรกรจะต้องแจ้งกับทางบริษัทล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน

7. บริษัทมีการอนุมัติให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถกู้ยืมเงินเพื่อการลงทุนได้ในวงเงินไม่เกิน 30,000 บาทต่อปี โดย 1 ปี นับตั้งแต่ เดือน มิถุนายน ถึง เดือนพฤษภาคม แต่เมื่อเกษตรกรขายข้าวน้ำนมให้บริษัท บริษัทจะทำการหักเงินที่กู้ยืมไปจากค่าข้าวน้ำนมในแต่ละครั้ง

การกำหนดรูปแบบสัญญาซื้อขายและข้อตกลงในการผลิตข้าวน้ำนมที่เหมาะสม

จากการที่มีเกษตรกรไม่แน่ใจในการร่วมโครงการในการผลิตข้าวน้ำนม ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตข้าวน้ำนมที่ได้ไม่แน่นอน บริษัทผู้ผลิตจึงไม่สามารถวางแผนการผลิตให้เป็นไปตามสภาพตลาดได้ ดังนั้นทำให้บริษัทจำเป็นต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ กำหนดปริมาณข้าวน้ำนมที่ต้องการใช้ในแต่ละช่วงเวลา และนำข้อมูลมาทำการวางแผนการผลิตล่วงหน้า เพื่อลดปัญหาการขาดวัตถุดิบ ในบางช่วงเวลา โดยบริษัทจะต้องคำนวณผลผลิตข้าวน้ำนมที่ต้องการใช้ในอนาคต ในด้านปริมาณผลผลิต ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากการแบ่งช่วงเวลาในการทำงานเป็นนาปี และ นาปรัง โดยด้านปริมาณผลผลิตข้าวน้ำนมเฉลี่ยต่อครัวเรือนของนาปีจะต่ำกว่าของนาปรัง คือ ปริมาณผลผลิตข้าวน้ำนมเฉลี่ยต่อครัวเรือนของนาปี เท่ากับ 399.90 กิโลกรัมต่อไร่ และปริมาณผลผลิตข้าวน้ำนมเฉลี่ยต่อครัวเรือนของนาปรัง เท่ากับ 439.20 กิโลกรัมต่อไร่ (ตารางที่ 14) จากข้อมูลดังกล่าวมา บริษัทจำเป็นต้องกำหนดปริมาณพื้นที่ปลูกข้าวน้ำนมที่ต้องการ เพื่อคาดการณ์ปริมาณข้าวน้ำนมที่ได้ ให้เพียงพอต่อการผลิตข้าวน้ำนมต่อไป

สิ่งที่ต้องกำหนดในสัญญาซื้อขายข้าวน้ำนมมี ดังนี้

1. กำหนดส่วนประกอบของระบบ

1) พันธุ์ข้าวน้ำนมที่ใช้จะต้องเป็นพันธุ์ปทุมธานี 1 หรือพันธุ์ที่ผู้ซื้อส่งเสริมให้ปลูกเท่านั้น

2) ปริมาณผลผลิตข้าวน้ำนมที่ผู้ขายจะผลิตให้กับทางผู้ซื้อในแต่ละช่วงฤดูกาล จะมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน ปริมาณขั้นต่ำที่เกษตรกรจะต้องผลิตข้าวน้ำนมต่อครั้ง คือ 5 ไร่ หรือผลผลิตที่ได้ จะต้องไม่น้อยกว่า 1,800 กิโลกรัมต่อครั้ง และขั้นสูง ต้องไม่เกิน 10,000 กิโลกรัมต่อครั้ง โดยรถของบริษัทที่ไปรับข้าวน้ำนม ณ ที่นา ของผู้ขายจะสามารถบรรทุกข้าวน้ำนมได้ประมาณ 2,000 กิโลกรัมต่อคันรถต่อรอบ

3) มาตรฐานคุณภาพของข้าวน้ำนม ในด้านกายภาพจะต้องมีสีเหลืองอ่อน ไม่เหลือง มีกลิ่นหอม และต้องมีปริมาณความชื้นในเมล็ดข้าวน้ำนมอยู่ในช่วง 45 %- 55 % โดยเจ้าหน้าที่ของผู้ซื้อจะทำการวัดความชื้นด้วยเครื่องวัดความชื้น ณ ที่นาของผู้ขาย ในกรณีที่ข้าวน้ำนมไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานผู้ซื้อจะรับซื้อข้าวน้ำนมในราคาข้าวน้ำนมที่ไม่ได้มาตรฐาน โดยกำหนด ดังนี้ ถ้าข้าวน้ำนมมีสีเหลืองเกิน 25 % ของ ปริมาณข้าวน้ำนมที่ขาย หรือมีความชื้นเกินหรือน้อยกว่า 5 % ผู้ซื้อจะรับซื้อข้าวน้ำนมในราคา 10 บาทต่อกิโลกรัม ถ้าข้าวน้ำนมมีสีเหลืองเกิน 50 % ของ ปริมาณข้าวน้ำนมที่ขาย หรือมีความชื้นเกินหรือน้อยกว่า 10 % ผู้ซื้อจะรับซื้อข้าวน้ำนมในราคา 6.50 บาทต่อกิโลกรัม

4) ผู้ขายกำหนดราคารับซื้อข้าวน้ำนมที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานไว้ที่ 13 บาทต่อกิโลกรัม โดยผู้ซื้อจะจัดรถไปรับข้าวน้ำนมในวันที่นัดเก็บเกี่ยวและ ทำการชั่งน้ำหนักและตรวจคัดของเสียที่โรงงาน และทางผู้ซื้อจะออกใบรับวัตถุดิบให้ผู้ขาย และจะทำการ โอนเงินผ่านธนาคารให้ผู้ขายภายใน 7 วันนับจากวันที่รับข้าวน้ำนมมา ถ้าผู้ขายต้องการเงินเพื่อการลงทุนก่อน ผู้ซื้อมีการอนุมัติให้ผู้ขายที่เข้าร่วมโครงการสามารถกู้ยืมเงินเพื่อการลงทุนได้ในวงเงินไม่เกิน 30,000 บาทต่อปี แต่เมื่อผู้ขายขายข้าวน้ำนมให้ผู้ซื้อ ผู้ซื้อจะทำการหักเงินที่กู้ยืมไปจากค่าข้าวน้ำนมในการจำหน่ายในครั้งนั้นทันที

5) การให้ความช่วยเหลือในด้านการผลิต ทางผู้ซื้อจะช่วยจัดซื้อ จัดหา พันธุ์ข้าว ปุ๋ย และสารกำจัดวัชพืช เครื่องมืออุปกรณ์ และการช่วยเหลือทางเทคนิค เช่น การฝึกอบรม การส่งเสริม รวมทั้งการสนับสนุนพนักงานส่งเสริมในการช่วยแก้ปัญหาให้

6) การช่วยเหลือหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ขายส่งมอบวัตถุดิบทันเวลา คุณภาพไม่เปลี่ยนแปลง ผู้ซื้อจะจัดรถรับวัตถุดิบและกระสอบสำหรับใส่ข้าวน้ำนม ไปรับที่แปลง

ของผู้ขายเองโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง โดยผู้ขายจะต้องจ้างรถเกี่ยวข้าวและแรงงานตามวันที่นัดหมาย ในกรณีที่มีการเลื่อน ทางผู้ขายจะต้องแจ้งกับทางผู้ซื้อล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน

7) ทางผู้ซื้อจะจัดเจ้าหน้าที่คอยประสานงานกับผู้ขายทั้งในเรื่องการผลิต การให้ความรู้ การแนะนำ การนัดหมาย และการตรวจสอบแปลงนาของผู้ขายข้าวน้ำนม ตลอดจนการผลิตข้าวน้ำนม รวมถึงการเก็บข้อมูลในการผลิตของเกษตรกร

2. การระบุผู้ผลิต สำหรับการเข้าร่วมโครงการปลูกข้าวน้ำนมของเกษตรกรจะต้องส่งใบสมัคร และข้อมูลส่วนบุคคลของเกษตรกรเอง มาให้ทางบริษัทตรวจสอบ โดยทางบริษัทจะคู่มือประกอบต่างๆดังนี้

1) กำลังการผลิต โดยดูปริมาณพื้นที่สำหรับปลูกข้าวน้ำนม ลักษณะพื้นที่เพาะปลูก คุณภาพของดิน ปริมาณน้ำ ความเพียงพอของอุปกรณ์อำนวยความสะดวกและแรงงานที่มีในฟาร์ม และระยะทางในการขนส่งระหว่างบริษัทกับพื้นที่ปลูกข้าวน้ำนม

2) พื้นฐานทางการเงิน

3) ความชำนาญในการผลิตข้าว โดยดูจากลักษณะกิจการฟาร์มในปัจจุบันกับการปฏิบัติในการผลิตที่ต้องการนั้นว่าคล้ายคลึงกันมากน้อยเพียงใด

4) การตอบสนองของผู้ผลิตได้แก่ ความกระตือรือร้นต่อข้อเสนอ รวมทั้งระบบการศึกษา และเทคโนโลยีที่ใช้อยู่เป็นตัวชี้วัดความสามารถปรับตัวเชิงวิธีการใหม่

5) ความเป็นตัวของตัวเอง ดูได้จากความสามารถในการตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในฟาร์ม รวมทั้งด้านกฎหมายและการเงินด้วย

3. การระบุคนกลาง ในที่นี้จะป็นเจ้าหน้าที่ของทางบริษัทเป็นผู้ประสานงานระหว่างเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการกับทางบริษัทในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

4. การควบคุมกระบวนการผลิต เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องทำการจดบันทึกทางทำงานในทุกขั้นตอน ในสมุดบันทึกการทำงาน ตั้งแต่เริ่มเตรียมเมล็ดพันธุ์ ไปจนถึงดูแล และเก็บเกี่ยว โดยทำการบันทึก วัน เวลา ที่ทำกิจกรรม จำนวนวัสดุ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ใช้ไป โดยเจ้าหน้าที่ของบริษัทจะเข้าเยี่ยมและขอตรวจสอบทุกครั้ง

5. กรณีการเกิดเหตุสุดวิสัย จนมีผลต่อ การขายผลิตข้าวน้ำนมให้ เช่น ภัยธรรมชาติ เหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง ไม่ถือเป็นความผิดของเกษตรกร เกษตรกรไม่ต้องรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเมื่อเหตุการณ์กลับสู่ภาวะปกติ ให้เกษตรกรผลิตข้าวน้ำนมส่งให้บริษัทได้ตามปกติต่อไป

ส่วนประกอบของสัญญาข้อตกลงซื้อขายข้าวน้ำนม

ส่วนประกอบของสัญญาข้อตกลงซื้อขายข้าวน้ำนม ประกอบด้วย รายละเอียดต่างๆ ที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกัน มีความเหมาะสม เป็นที่ยอมรับ เป็นธรรม สร้างความตั้งใจซื่อสัตย์ต่อกัน แบ่งปันผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จกับผู้ซื้อและผู้ขาย ภายใต้การดูแลและประสานประโยชน์กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ที่คอยกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงเสมือนวินัยของสังคม นอกจากนี้ผู้ซื้อกับผู้ขายจะต้องมีความต้องการ มีความพร้อมที่จะดำเนินการด้านข้อมูลข่าวสารการผลิตและการตลาดข้าวน้ำนม อย่างจริงจัง ต่อเนื่อง

ดังนั้นส่วนประกอบของสัญญาข้อตกลงซื้อขายข้าวน้ำนม ที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกัน มีความเหมาะสม เป็นที่ยอมรับ เป็นธรรม สร้างความตั้งใจซื่อสัตย์ต่อกัน แบ่งปันผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จกับผู้ซื้อและผู้ขาย ควรมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ชื่อสัญญาข้อตกลงซื้อขาย ที่ต้องระบุชื่อผลผลิตซึ่งผู้ซื้อและผู้ขายต้องการทำสัญญาซื้อขายกัน โดยในการศึกษานี้ ใช้ชื่อสัญญาว่า “แบบสัญญาข้อตกลงซื้อขายข้าวน้ำนม”

2. รายละเอียดในสัญญาที่ระบุ สถานที่ทำสัญญา ชื่อที่อยู่ของผู้ซื้อ และชื่อที่อยู่ของผู้ขาย โดยในการศึกษานี้ สถานที่ทำสัญญา คือ ที่ตั้งของโรงงาน ผู้ซื้อ คือ บริษัทเอกชนซึ่งเป็นโรงงานแปรรูป ที่ตั้งของโรงงาน

ผู้ขาย คือ เกษตรกรผู้ผลิตข้าวน้ำนม ที่อยู่ของเกษตรกร

3. รายละเอียดในสัญญาที่ระบุ คุณภาพ มาตรฐาน ปริมาณ ราคา และระยะเวลาซื้อขาย
4. รายละเอียดในสัญญาที่ระบุ การชำระเงิน
5. รายละเอียดในสัญญาที่ระบุ เหตุสุดวิสัย
6. รายละเอียดในสัญญาที่ระบุ การให้สินเชื่อ

เอกสารหลักฐานประกอบการทำสัญญา (เอกสารสัญญามาตรฐาน, กรมการค้าภายใน, 2543)

บุคคลธรรมดา

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
2. สำเนาทะเบียนบ้าน

แบบสัญญาข้อตกลงซื้อขาย.....

(ชื่อผลิตภัณฑ์)

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ.....

เลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล / แขวง.....

อำเภอ / เขต..... จังหวัด.....

เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ระหว่าง

(ชื่อ-สกุล / บริษัท / ห้าง / สหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร / ฯลฯ)

อยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล / แขวง.....

อำเภอ / เขต..... จังหวัด.....

โดย..... ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลปรากฏตาม

(ชื่อ-สกุล เจ้าหน้าที่บริษัท)

..... ลงวันที่..... เดือน.....

(หนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท / รายงานการประชุมของสหกรณ์ ฯลฯ)

พ.ศ. แนบท้ายสัญญา^๑ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ซื้อ” ฝ่ายหนึ่ง กับ
 อยู่เลขที่..... หมู่ที่ ถนน.....
 (ชื่อ-สกุล เกษตรกร)

ตำบล / แขวง..... อำเภอ / เขต..... จังหวัด.....
 จำนวนพื้นที่ผลิตข้าวน้ำนมไร่ โดย.....
 (ชื่อ-สกุล)

ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลปรากฏตาม.....
 (หนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท / รายงานการประชุมของสหกรณ์ ฯลฯ)

ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ. แนบท้ายสัญญา^๑ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ขาย” อีกฝ่ายหนึ่ง คู่สัญญาได้ตกลงกันมีข้อความ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. การซื้อขาย คุณภาพ มาตรฐาน ปริมาณ ราคา และระยะเวลาซื้อขาย

ผู้ขายตกลงขายข้าวน้ำนม ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผลผลิต” และผู้ซื้อตกลงซื้อผลผลิตที่ผู้ขายผลิตได้ ผู้ขายตกลงซื้อผลผลิตตามรายละเอียดคุณภาพ มาตรฐาน ปริมาณ ราคา และระยะเวลาซื้อขายในเอกสารแนบท้ายสัญญา 1

ข้อ 2. หลักฐานการชั่งน้ำหนักผลผลิต

เมื่อผู้ซื้อตรวจสอบคุณภาพและปริมาณของผลผลิตว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว ในการรับมอบผู้ซื้อหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ต้องออกหลักฐานการตรวจรับในทันที เพื่อผู้ขายจะได้นำหลักฐานนั้นมาประกอบการรับเงินค่าผลผลิตในงวดนั้นต่อไป

ข้อ 3. การชำระเงิน

เมื่อผู้ซื้อได้รับมอบผลผลิตไว้ตามสัญญาข้อ 2 และผู้ซื้อได้ตรวจสอบถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาแล้ว ผู้ซื้อต้องชำระเงินให้แก่ผู้ขายทันที โดยจะทำการโอนเงินผ่านธนาคารให้ผู้ขายภายใน 7 วันนับจากวันที่รับผลผลิตมา ตามหมายเลขธนาคารที่แจ้งไว้ แต่กรณีที่ผู้ขายมีการกู้ยืมเงินลงทุนกับผู้ซื้อ ผู้ซื้อจะทำการหักเงินที่กู้ยืมไปจากค่าผลผลิตในการขายในครั้งนั้นทันที

ข้อ 4. เหตุสุดวิสัย

เมื่อมีเหตุสุดวิสัยตามเอกสารแนบท้ายสัญญา 2 เกิดขึ้น เป็นเหตุให้ผู้ขายไม่สามารถส่งมอบผลผลิต หรือผู้ซื้อไม่สามารถรับมอบผลผลิตไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้คู่สัญญาฝ่ายที่

ประสบเหตุแจ้งเป็นหนังสือให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบถึงเหตุสุดวิสัยนั้นทันที เมื่อเหตุสุดวิสัยได้ผ่านพ้นไปแล้วให้คู่สัญญาตกลงกันใหม่ตามรายละเอียดในเอกสารแนบท้ายสัญญา 2 และให้คู่สัญญาปฏิบัติตามตกลงกันดังกล่าวต่อไป

ข้อ 5. การให้สินเชื่อ

ผู้ซื้อจะพิจารณาให้สินเชื่อแก่ผู้ขายที่เข้าร่วม โครงการสามารถกู้ยืมเงินเพื่อการลงทุนได้ในวงเงินไม่เกิน 30,000 บาทต่อปี แต่เมื่อผู้ขายขายผลผลิตให้ผู้ซื้อ ผู้ซื้อจะทำการหักเงินที่กู้ยืมไปจากค่าผลผลิตในแต่ละครั้ง

ข้อความใดในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อความในสัญญานี้ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้บังคับและในกรณีที่ข้อความเอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง คู่สัญญาจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท

สัญญานี้ทำขึ้นเป็น 3 ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นหลักฐานสำคัญต่อหน้าพยาน โดยคู่สัญญาต่างยึดถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ และมอบไว้แก่กรรมการค้าภายในเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ

ลงชื่อ ผู้ซื้อ
(.....)

ลงชื่อ ผู้ขาย
(.....)

ลงชื่อ พยาน
(.....)

ลงชื่อ พยาน
(.....)

เอกสารแนบท้ายสัญญา 1

รายละเอียด คุณภาพ มาตรฐาน ปริมาณ ราคา และระยะเวลาซื้อขายผลผลิต

1) เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องทำการแจ้งชื่อที่อยู่ สถานที่ติดต่อ จำนวนพื้นที่เพาะปลูกข้าวน้ำนม ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่า 5 ไร่ ต่อบรรณการผลิด พันธุ์ข้าวน้ำนมที่ใช้จะต้องเป็นพันธุ์ปทุมธานี 1 หรือพันธุ์ที่ผู้ซื้อส่งเสริมให้ปลูกเท่านั้น และปริมาณผลผลิตข้าวน้ำนมที่ผู้ขายจะผลิตให้กับทางผู้ซื้อในแต่ละช่วงฤดูกาล จะมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน โดยปริมาณขั้นต่ำที่เกษตรกรจะต้องผลิตข้าวน้ำนมต่อครั้ง คือ 5 ไร่ หรือ ผลผลิตที่ได้ จะต้องไม่น้อยกว่า 1,800 กิโลกรัมต่อครั้ง และขั้นสูง ต้องไม่เกิน 10,000 กิโลกรัมต่อครั้ง โดยรถของบริษัทที่ไปรับข้าวน้ำนม ณ ที่นา ของผู้ขายจะสามารถบรรทุกข้าวน้ำนมได้ ประมาณ 2,000 กิโลกรัมต่อคันรถต่อรอบ

2) มาตรฐานคุณภาพของข้าวน้ำนม ในด้านกายภาพจะต้องมีสีเหลืองอ่อน ไม่เหลือง มีกลิ่นหอม และต้องมีปริมาณความชื้นในเมล็ดข้าวน้ำนมอยู่ในช่วง 45 % - 55 % โดยเจ้าหน้าที่ของผู้ซื้อจะทำการวัดความชื้นด้วยเครื่องวัดความชื้น ณ ที่นาของผู้ขาย ใน

ก. กรณีที่ข้าวน้ำนมไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานผู้ซื้อจะรับซื้อข้าวน้ำนมในราคาข้าวน้ำนมที่ไม่ได้มาตรฐาน โดยกำหนด ดังนี้ ถ้าข้าวน้ำนมมีสีเหลืองเกิน 25 % ของ ปริมาณข้าวน้ำนมที่ขาย หรือมีความชื้นน้อยกว่า 40 % ผู้ซื้อจะรับซื้อข้าวน้ำนมในราคา 10 บาทต่อกิโลกรัม

ข. กรณีข้าวน้ำนมมีสีเหลืองเกิน 50 % ของ ปริมาณข้าวน้ำนมที่ขาย หรือมีความชื้นน้อยกว่า 35 % ผู้ซื้อจะรับซื้อข้าวน้ำนมในราคา 6.50 บาทต่อกิโลกรัม

3) ผู้ขายกำหนดราคารับซื้อข้าวน้ำนมที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานไว้ที่ 13 บาทต่อกิโลกรัม โดยผู้ซื้อจะจัดรถไปรับข้าวน้ำนมในวันที่นัดเก็บเกี่ยวและ ทำการชั่งน้ำหนักและตรวจคัดของเสียที่โรงงาน และทางผู้ซื้อจะออกใบรับวัตถุดิบให้ผู้ขาย และจะทำการโอนเงินผ่านธนาคาร ถ้าผู้ขายต้องการเงินเพื่อการลงทุนก่อน ผู้ซื้อมีการอนุมัติให้ผู้ขายที่เข้าร่วมโครงการสามารถกู้ยืมเงินเพื่อการลงทุนได้ในวงเงินไม่เกิน 30,000 บาทต่อปี แต่เมื่อผู้ขายขายข้าวน้ำนมให้ผู้ซื้อ ผู้ซื้อจะทำการหักเงินที่กู้ยืมไปจากค่าข้าวน้ำนมในการจำหน่ายในปีถัดไป

4) ระยะเวลาซื้อขาย ผู้ซื้อจะรับซื้อผลผลิตในเดือนตุลาคม (ผลผลิตในฤดูนาปี) และ เดือนเมษายน(ผลผลิตในฤดูนาปรัง)

เอกสารแนบท้ายสัญญา 2

รายละเอียดเหตุสุดวิสัย

เหตุสุดวิสัยที่ทำให้ไม่สามารถ รับผิดชอบต่อผลผลิต อันเป็นผลโดยตรง หรือทางอ้อม จากเหตุดังต่อไปนี้

1. เกิดเหตุสงคราม การรุกราน การทำของชาติศัตรู การสู้รบ หรือการปฏิบัติการ ที่มีลักษณะเป็นการทำสงคราม
2. อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย
3. ศัตรูพืชระบาดอย่างรุนแรง
4. การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ที่มีผลโดยตรงหรือทางอ้อมของผลผลิต
5. การปิดโรงงานหรือพักงาน เพราะเหตุจากแรงงาน
6. เหตุสุดวิสัยอันชอบด้วยกฎหมาย